

Äldrenämnden

**Protokoll nr 3 fört vid äldrenämndens sammanträde tisdagen
den 20 mars 2007 kl. 15.00 – 16.20**

Justerat den 27 mars 2007

Ewa Samuelsson

Leif Rönngren

Ordförande	Ewa Samuelsson (kd)
Vice ordförande	Leif Rönngren (s)
Ledamöter	Olle Andretzky (m) Birgitta Holm (m) Carolin Ludvigsson (m) Marie Ljungberg Schött (m) Helen Jäderlund Eckardt (fp) Lars-Åke Henriksson (s) Norma Aranda de Gutiérrez (s) Margareta Johansson (v) Eivor Karlsson (mp)
Tjänstgörande ersättare	Kitty Ericsson (m) Henry Holmström (s)
Ersättare	EvaMargareta Nyhlén (m) Ralph Svalstedt (m) Diana Wallhager (fp) Carina Franke (kd) Catarina Carbell (s) Olle Palmborg (s) Ulla-Liza Blom (s) Mujde Rashid (v) Ann-Sofi Matthiesen (mp)

Förhinder anmält av Berit Kruse (s), Louise Åstrand (m) och Tünde Kovach (m).

Dessutom var Gunnel Rohlin, Raili Karlsson, Lars Strand, Lotta Burénus, Barbro Karlsson, Anja Sedell, kanslichef Patric Rylander, b.b-sekreterare Jessica Nyberg samt Göran W Edenberg närvarande.

§ 1 Närvarande

Noterades närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare.

§ 2 Val av justerare

Vice ordföranden Leif Rönngren utses att tillsammans med ordföranden Ewa Samuelsson justera dagens protokoll.

§ 3 Anmälan av protokollsjustering

Anmäls äldrenämndens protokoll 2/2007-02-13, vilket justerats 2007-02-26.

Beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 4 Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Ordföranden Ewa Samuelsson anmäler skrivelse under övrigt, varefter dagordningen fastställs.

§ 5 Hemtjänsten i Stockholm – en enkät till brukarna hösten 2006

Ärende

Föreligger tjänsteutlåtande diarienummer 113-21/2007

Robert Fried (USK) föredrar rapporten

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och anmäler ett, för (kd), (m) och (fp) gemensamt särskilt uttalande.

Vice ordföranden Leif Rönngren anmäler ett särskilt uttalande från (s) till vilket (mp) ansluter sig:

Äldrenämndens protokoll 3/2007-03-20

Den genomförda enkäten är ett av flera viktiga verktyg för att undersöka och följa kvaliteten och utvecklingen i omsorgen. Helhetsbilden kommer fram bättre om man ser enkätsvaren i ett sammanhang tillsammans med äldreombudsmannens rapport. Vi ser fram emot en tydligare och bättre kvalitetssäkring av verksamheten.

Flera och viktiga utvecklingsområden kommer fram i enkätundersökningen, bland annat vikten av att hela tiden uppmärksamma och arbeta med bemötandefrågorna, inte minst i myndighetsutövningen och avtalsuppföljning. Många kvinnor har i olika sammanhang pekat på brister i bemötandet.

Enkätresultaten för de servicehusboende äldre visar tydligt att staden behöver arbeta fram en väl och sammanhållen planering för äldreboenden överlag. Förändringar över tid, förväntningar och upplevd vardag spelar stor roll för den enskildes önskemål om utformning av äldreboenden och boendet på servicehus.

Ett samlat grepp om boendefrågorna, där också allmännyttans roll och ansvar tydliggörs är ett angeläget utvecklingsområde.

Beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

Därtill gör (kd), (m) och (fp) följande gemensamma särskilda uttalande:

Många av stadens hemtjänster fungerar väldigt bra och personalen får gott betyg. Det gläder oss. Samtidigt visar undersökningen att många äldre inte får den goda kvalitet på omsorgen som de har rätt till. Ännu mer oroande är att kvaliteten inte har förbättrats sedan förra undersökningen. Det är nu viktigt att alla enheter, i egen såväl som privat regi, tar till sig kritiken och upprättar en plan med konkreta förslag till åtgärder för att avhjälpa de brister som kommer i dagen. Rapporten visar att vår förmåga att tillgodose de äldres önskemål och deras möjligheter att påverka sin situation är viktig för hur de upplever omsorgen.

Informationen till de äldre om vilka hemtjänstutförare som har god kvalitet och att man faktiskt kan byta utförare om man inte är nöjd ska också bli bättre för att underlätta ett aktivt kundval. För att detta ska vara möjligt krävs att äldre och deras anhöriga får tydlig information om vilka erbjudanden som står till buds utifrån deras specifika hjälpbehov och att kvalitetsredovisningar av olika verksamheter görs tillgängliga och jämförbara över hela staden. Stockholms stads stora it-satsning är ett viktigt steg på vägen. Under 2008 kommer också ett pengsystem som ökar valfriheten och gör kundvalsmodellen mer verkningfull.

§ 6 Anmälan av postlista

Föreligger förteckning över registrerade inkomna och upprättade handlingar perioden 2007-01-01 – 03-09.

Beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 7 "Ambition och ansvar – Nationell strategi för utveckling av samhällets insatser till personer med psykiska sjukdomar och funktionshinder" samt "Vård och stöd till psykiskt störda lagöverträdare" (KS dnr 325-101/2007)

Ärende

Föreligger tjänsteutlåtande diarienummer 106-15/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson yrkar bifall till förvaltningens förslag till yttrande.

Vice ordföranden Leif Rönngren anmäler ett särskilt uttalande från (s) till vilket (mp) ansluter sig:

Vi delar förvaltningen syn att tillgången på flexibla och individanpassade boendelösningar måste öka. Boendevalternativ för äldre med psykiska funktionshinder är en eftersatt boendeform. Det viktiga är att utgå från människors reella behov. Under många år har det förts en viktig debatt om hur vården och omsorgen skall organiseras för att möta denna grupps och varje individs särskilda behov.

Forskning och utveckling medför dessutom allt bättre instrument för att kunna ställa diagnoser bättre för att också bättre kunna möta den enskildes behov med rätt stöd och insats. Det handlar också om att inte bara klargöra vem som har ansvar för den enskilda personens med psykiskt funktionshinder eller psykisk sjukdom utan också vem som har skyldighet att vidta åtgärd och initiera stöd och vård.

Vi anser det vore av intresse om förvaltningen snarast kunde granska och återkomma till äldrenämnden med en redovisning av hur många av de äldre i olika former av boenden som lider av psykisk ohälsa, inkluderat de som fått en diagnos fastställd.

Beslut

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

§ 8 Regler för skydd och rättsäkerhet inom demensvården (SOU 2006:110) (KS Dnr 326-535/2007 Rotel VII)

Ärende

Föreligger tjänsteutlåtande diarienummer 106-23/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson yrkar bifall till förvaltningens förslag till yttrande.

Vice ordföranden Leif Rönngren anmäler ett särskilt uttalande från (s):

Vi delar förvaltningens uppfattning att det idag saknas en tydlig laglig grund för användning av tvångs- och begränsningsåtgärder. Vi välkomnar därför utredarens förslag att i lag reglera de tvångs- och begränsningsåtgärder som ska kunna vidtas. Självklart ska säkerheten sättas främst men det är också synnerligen viktigt att respektera den enskildes behov av integritet och självbestämmande.

En viktig frågeställning i detta sammanhang är förutom rättsäkerhet och skydd, hur staden väljer att organisera arbetet med dementa och anhöriga till dementa personer. En sådan fråga är exempelvis bemanning i stadens egna verksamheter och i de av staden på entreprenad drivna verksamheterna. Uppföljning av avtal och enskildas vårdplaner är en grundpelare i arbetet med att säkerställa de dementas rättsäkerhet och skydd i vardagen, både för sig själv och för sin omgivning.

Beslut

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

§ 9 Äldreombudsmannens årsrapport 2007
- avser verksamhetsåret 2006

Ärende

Föreligger tjänsteutlåtande diarienummer 113-28/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och anmäler ett, för (kd), (m) och (fp) gemensamt särskilt uttalande.

Vice ordföranden Leif Rönngren anmäler ett särskilt uttalande från (s):

Vi anser att det är synnerligen viktigt att de borgerliga partierna tar till sig äldreombudsmannens kritik gällande riktlinjerna. Arbetet med att förändra och förbättra riktlinjerna har pågått sedan 2005 och det är allvarligt att borgerligheten ska fortsätta att sinka detta viktiga ärende som skulle medföra konkreta och direkta åtgärder samt förbättringar för de äldre i vår stad.

Under flera år under förra majoriteten skedde ett långsiktigt utvecklingsarbete av vården och omsorgen, bland annat genom stadens kompetensfond. Erfarenheterna från detta arbete visar tydligt på behovet av ständig utveckling och förbättring. Flera av de brister som framkommer i äldreombudsmannens årsrapport är sådant som framkommit under åren och där politiken hade processat flera viktiga förslag till förbättring och förändring.

Konkret handlar det bland annat om riktlinjerna för biståndsbedömning för servicehusboende. De nya reglerna måste till snarast och bygga på den enskilde äldres egna upplevelser och behov. Stadens äldre skall inte behöva bli allvarligt sjuka innan de uppmärksammas och får stöd.

I vårt förslag till budget finns denna och fler förbättringar finansierade.

Alla de vackra och viktiga löftena från framförallt kristdemokraterna måste nu omsättas i konkret politik och praktiska reformer. Allt annat är löftessvek. Till beslut!

Ledamoten Margareta Johansson anmäler ett särskilt uttalande från (v):

Äldreombudsmannen lyfter fram många viktiga frågor i sin årsrapport som:

- att rättsäkerheten för de äldre behöver förbättras
- att arbetet bör slutföras vad gäller de riktlinjer som togs fram av förra majoriteten s, v och mp
- att de juridiska aspekterna på när och under vilka förhållanden som anhöriga eller andra kan eller får företräda den äldre behöver göras tydligare.

Viktig fråga är även hur man ska hantera den rädsla för att uppfattas som besvärlig när kritik framförs. Det framkommer även att äldre och närstående saknar stöd att hantera missnöje med hjälpinsatser.

Det här är bara några av de viktiga frågor som lyfts fram i rapporten.

Det är oerhört viktigt att äldrenämnden får möjlighet att ta del av på vilket sätt som förvaltningen hanterar de slutsatser som kommit fram i rapporten.

Ledamoten Eivor Karlsson anmäler ett särskilt uttalande från (mp):

Det är viktigt att majoriteten tar till sig av den kritik som äldreombudsmannen framför när det gäller riktlinjerna för biståndsbedömning.

Det kan också vara svårt för biståndshandläggaren att göra en helt korrekt bedömning när tillgängliga resurser och budgethållning anger ramarna.

Vi vill särskilt rikta uppmärksamheten mot svårigheterna att vid hög ålder, allmän krasslighet och otrygghet få komma till ett servicehus, äldreboende eller särskilt boende.

Oftast måste de gamla idag bli så sjuka att de först kommer till sjukhus. Därefter skrivs de ibland ut till ett korttidsboende i väntan på att krafterna ska återkomma. Eller väntar de på en plats på ett särskilt boende. Bristen på särskilda boenden är påtaglig och berör hela äldrevården. Det gör också att biståndsbedömningen blir restriktiv.

Socialstyrelsen och Länsstyrelsen har nyligen gjort en granskning av ett antal korttidsboenden i Stockholms stad och län. Bilden som framtonar vid granskningen är dyster.

Det finns anledning att återkomma när det gäller biståndsbedömning, kvarboendeprincipen, servicehus, korttidsboenden och äldreboenden/särskilda boenden.

Beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.
Därtill gör (kd), (m) och (fp) följande gemensamma särskilda uttalande:

Äldreombudsmannens rapport visar att rättssäkerheten för äldre måste förbättras. Många upplever att deras individuella behov och önskemål inte tillgodoses. De nya riktlinjer som nu är under utarbetande ska göra biståndsbedömningarna mer rättsäkra och rättvisa i Stockholms stad. Var i staden den äldre bor ska inte inverka på vilken hjälp hon får. Riktlinjerna måste mer utgå från individens egna önskemål om hjälpens utformning och inte systemets vilja att passa in alla i samma mall.

Äldreombudsmannen har hanterat över 1 200 ärenden under 2006. Många synpunkter handlar om det sociala innehållet i omsorgen. Här kan de äldre se fram emot snara förbättringar. I budgeten för 2007 beslutades om en ny inriktning för äldreomsorgen. De flesta stadsdelsnämnderna har redan börjat arbeta med bland annat dagkollo för äldre och möjlighet till gemensamma måltider också för de som bor hemma.

Många äldre och anhöriga upplever också att man inte alltid vet vad man kan förvänta sig av äldreomsorgen. Här är information A och O. Genom satsningar på informationsteknik, bättre

Äldrenämndens protokoll 3/2007-03-20

kvalitetsredovisningar av olika omsorger och tjänster och genom att riktlinjerna ger likvärdighet i staden ska alla veta vilken hjälp de kan få och hur de ska få stöd om hjälpen inte fungerar. I satsningen vill vi att ”Äldreomsorgen direkt” ska ingå – ett telefonnummer ska räcka för att få hjälp, råd och vägledning.

§ 10 Riktlinjer för direktupphandling

Ärende

Föreligger tjänsteutlåtande diarienummer 121-17/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslut

Äldrenämnden beslutar att

1. Direktupphandling av intellektuella tjänster får ske upp till fem basbelopp
2. Direktupphandling av varor får ske upp till ett basbelopp

§ 11 Val av äldrenämndens handikappråd

Ärende

Föreligger tjänsteutlåtande diarienummer 111-18/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslut

Äldrenämnden utser ledamöter till nämndens handikappråd för åren 2007-2010 enligt nomineringarna från Handikappföreningarnas samarbetsorgan i Stockholms stad:

Inger Handell	HSO/NHR
Johnny Sköldvall	HSO/HRF
Anita Runesved	FHLIS
Sylvia Stemme	HSO/FEB
Yvonne Holmberg	HSO/ Astma
Kjell Hammar	DHR
Lennart Nolte	SRF

§ 12 Riktlinjer för bidragsgivning till frivilliga organisationer för äldre

Ärende

Föreligger tjänsteutlåtande diarienummer 420-35/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson anmäler ett för (kd), (m) och (fp) gemensamt förslag till beslut, till vilket (s), (v) och (mp) ansluter sig, och yrkar bifall till detta.

Beslut

Äldrenämnden beslutar enhälligt att:

1. bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. att uppdra åt förvaltningen att bilda en arbetsgrupp för att se över riktlinjerna för bidragsgivning och eventuellt inkomma med förslag på förändringar. Till arbetsgruppen inbjuds representanter från pensionärsorganisationerna
3. därutöver anföra:

I samband med att äldrenämnd och äldreförvaltning inrättades vid årsskiftet överfördes också ansvaret för bidragsgivning till frivilligorganisationer med verksamhet riktad till äldre från socialnämnden till äldrenämnden. I likhet med förvaltningen anser vi att det i dagsläget är klokt att utgå från socialtjänstnämndens fastställda riktlinjer, men på sikt behöver reglerna ses över och kanske förändras. Riktlinjerna ska vara enkla tydliga och begripliga. Både beslutsfattare och mottagare skall genom riktlinjerna kunna granska att bidragsgivningen är i överensstämmelse med stadens intentioner. Vi föreslår därför att en arbetsgrupp inrättas som ges i uppdrag att se över riktlinjerna. Till denna grupp bör bland annat representanter från pensionärsorganisationerna bjudas in.

§ 13 Bidrag till föreningen ”Silver Kai”

Ärende

Föreligger tjänsteutlåtande diarienummer 420-36/2007

Yrkande

Vice ordföranden Leif Rönngren anmäler ett förslag till beslut till vilket (v), (mp), (kd), (m) och (fp) ansluter sig

Beslut

Äldrenämnden beslutar följande:

Silver Kai – Japanska Äldreföreningen – beviljas 130 tkr för perioden 2007-03-01 – 2007-12-31 i start- och introduktionsbidrag för att bedriva verksamhet för pensionärer av japansk härkomst i Stockholms stad samt

gör följande anförande:

Vi ser positivt på att flera olika föreningar och organisationer vill arbeta ideellt med olika målgrupper i Stockholm. De etniska äldre föreningarna kan fylla en särskild funktion. Det finns sedan många år många goda exempel på detta.

Vi förutsätter att de brister i ansökan som förvaltningen tagit upp i tjänsteutlåtandet är åtgärdade innan medel utbetalas. Nämnden har sedan tidigare beslutat sig för att se över riktlinjerna vid bidragsgivning till organisationer.

Detta är viktigt för att regelverket skall vara enkelt och för att de organisationer som söker medel skall bedömas efter lika kriterier.

§ 14 Begäran om rättegångsfullmakt för Stadsledningskontorets juridiska avdelning

Ärende

Föreligger tjänsteutlåtande diarienummer 117-53/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslut

Äldrenämnden utfärdar rättegångsfullmakt för juridiska avdelningen.

§ 15 Remissyttrande: Servicetjänster i form av vaktmästarservice

Ärende

Föreligger tjänsteutlåtande diarienummer 106-68/2007

Yrkande

Vice ordföranden Leif Rönngren yrkar bordläggning av ärendet, till vilket (v) och (mp) ansluter sig samt gör följande anförande:

Det finns ingen anledning att forcera fram detta viktiga ärende. Det tillhör inte stadens förvaltningstradition att, direkt från ansvarigt borgarråd, med mindre än 24 timmars varsel skicka fram en viktig remiss.

Äldrenämndens protokoll 3/2007-03-20

Det är inte enbart den politiska demokratiska processen som blir lidande. Den korta tiden gör att pensionärsrådet inte får en möjlighet att ta del av, och komma med synpunkter på innehållet.

Att ärendet innehåller förslag till generella riktlinjer för fixartjänsterna är bra, men, då förslaget också innehåller förändringar och delvis försämringar till hur försöksverksamheten varit måste alla berörda få möjligheten att yttra sig. Det är en grundläggande del av beredningstvånget inför kommunfullmäktigebeslut.

Detta ärende om något är ett som direkt berör de äldre i staden. Varför skall då pensionärsrådet som representerar pensionärsorganisationerna hållas utanför?

Servicetjänster i form av vaktmästarservice är en mycket angelägen och viktig reform. Under förra mandatperioden påbörjades försöksverksamhet i nästan samtliga stadsdelar. Försöket har slagit väl ut. Dels utifrån det förebyggande perspektivet och dels utifrån minskat lidande för enskilda individer vars fallolyckor exempelvis har kunnat undvikas genom fixartjänsten.

Samhällsekonomiskt är det dessutom en stor vinst då insatsen och kostnaden är ringa samtidigt som det ger effekt på minskade vårdkostnader i kommun och landsting.

Ingen blir lidande av att demokratin upprätthålls. Verksamheten med fixartjänster pågår redan för fullt utifrån försöksverksamheten. Pensionärsrådet är en viktig och avgörande remissinstans.

Ordföranden Ewa Samuelsson yrkar bifall till förvaltningens förslag till yttrande.

Proposition

Ordföranden ställer avgivna yrkanden mot varann och finner därvid majoritet för avgörande vid dagens sammanträde.

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till remissvar på skrivelsen om servicetjänster i hemtjänsten.

Reservation

Vice ordföranden Leif Rönngren, med instämmande från (v) och (mp), anmäler dels reservation mot beslutet att ej bordlägga ärendet vid dagens sammanträde och dels att man i övrigt inte deltar i beslutet.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

§ 16 Protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd

Anmäls kommunstyrelsens pensionärsråd protokoll 3/2007-03-08, vilket justerats 2007-03-11.

Beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 17 Ekonomisk månadsrapport t o m februari 2007 för äldrenämnden

Ärende

Föreligger tjänsteutlåtande diarienummer 201-55/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens rapport och lägger anmälan till handlingarna.

§ 18 Beslut fattade enligt delegation

- ✓ Instruktion för arkivvården inom äldreförvaltningen

Beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 19 Kommittédirektiv: Vårdighetsgaranti – en äldreomsorg med respekt för människovärdet (Dir. 2007:25)

Beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 20 Förvaltningschefens information

- ✓ Utdelar tre rapporter från Äldrecentrum:
 - Kvarboende eller flyttning på äldre dar
 - Demensteam – ett steg framåt för hemtjänsten
 - Avtal, vägen till samverkan?
- ✓ Utförarträff angående ramavtal, marknadsföringsfrågor, etik och moral.

- ✓ Kort information om förvaltningens lyckade öppna hus den 15 mars.
- ✓ Stimulansbidrag 86 Mkr – fördelning enligt nyckeltal, färdigställs inom äldreförvaltningen innan 20 april för vidarebefordran till SLK.

§ 21 Övrigt

- ✓ Fredag den 13 april 2007 är ingen olycksdag!
Kampanj från Räddningsverket
- ✓ Äldrecentrums seminarierierie: Forskningen och de äldre under våren 2007
- ✓ Utdelas Budget 2007 för Stockholms stad samt Reservationer
- ✓ Ordföranden Ewa Samuelsson anmäler en för (kd), (m) och (fp) gemensam skrivelse:
"Utred möjligheten att tillsätta en MAR i Stockholms stad", vilken överlämnades till förvaltningen för beredning.

Vid protokollet

Göran W Edenberg